

وزارت آموزش و پرورش

سوال امتحانی درس: علوم و فنون ادبی

اداره کل آموزش و پرورش مازندران

نام دانش آموز:

نوبت: اول

اداره آموزش و پرورش شهرستان بابل

نام خانوادگی:

تاریخ امتحان: ۱۴۰۲ / ۱۰ / ۹

نام آموزشگاه: غیردولتی پرتودانش

مدت امتحان: دقیقه

نام دبیر: خانم طاهرنژاد

ساعت شروع: صبح

تعداد صفحات: ۵ صفحه

رشته: انسانی

پایه: دهم

بارم	سؤالات	ردیف
	مبانی تحلیل متن ، تاریخ ادبیات (۴ نمره)	
۰/۵	درستی و نادرستی جمله ها را بررسی کنید. الف) نخستین گام موثر در رویارویی با متون خواندن دقیق متن است . درست نادرست ب) در کتاب فنون مقصود ما از متن شعر فارسی است . درست نادرست	۱
۰/۲۵	کدام یک از موارد زیر جزو قلمرو های سه گانه نیست؟ الف) زبانی ب) دستوری پ) ادبی ت) فکری	۲
۰/۲۵	هر چیزی که ذهن ما را به پویایی در آورد است.	۳
۰/۵	در بررسی و تحلیل متن چه نکاتی مورد توجه قرار می گیرد؟ (دو مورد)	۴
۰/۵	آثار برجای مانده زبان پارسی باستان ، فرمان ها و نامه های شاهان است که به خط نوشته شده است.	۵
۰/۵	فارسی نو (دری) را توضیح دهید.	۶
۰/۵	رسم ها و سنت های کهن ایرانی در کدام قرن و با کدام دولت رواج یافت؟	۷
۰/۲۵	حماسه ملی با کدام شاعر به اوج رسید ؟	۸
۰/۲۵	ویژگی نثر دوره سامانی چیست ؟	۹
۰/۵	آثار زیر از چه کسانی است؟ الف) تاریخ الرسل و الملوک ب) تاریخ بلعمی	۱۰

نمره ورقه	با عدد با حروف	نمره تجدید نظر	با عدد با حروف
نام دبیر و امضاء :	نام دبیر و امضاء :	تاریخ:	تاریخ:

ردیف	ادامه سؤالات	بارم
	ب: موسیقی شعر (۶نمره)	
۱۱	به مقدار آوایی که دهان با یک بار باز شدن آن را ادا می کند می گویند.	۰/۲۵
۱۲	واژه سرود چند صامت و چند مصوت دارد؟ (نشان دهید)	۱
۱۳	واژه شکوفایی چند هجا دارد؟	۰/۲۵
۱۴	در واژه های زیر حروف نشان دار صامت هستند یا مصوت؟ الف) سواد ب) کوچک پ) یار ت) ابر	۱
۱۵	با توجه به نمونه های زیر عواطف و حس و حال حاکم بر شعر را بنویسید . الف) خروش آمد و ناله کر نای دم نای رویین و هند درای ب) وقت راغنیمت دان آنقدر که بتوانی حاصل از حیات ای جان یک دم است می دانی	۱
۱۶	در مصرع (تا رنج تحمل نکنی گنج نبینی) چند هجای بلند و چند هجای کوتاه وجود دارد؟ (نشان دهید)	۱
۱۷	هجاهای بیت زیر را جداسازی کنید و نشانه های (بلند- کوتاه) را زیر آن قرار دهید. بلم آرام چون قویی سبکبار به نرمی بر سر کارون همی رفت	۱/۵
	پ) زیبایی شناسی (۶ نمره)	
۱۸	ارزش موسیقایی سجع از همه سجع ها بیشتر است.	۰/۲۵
۱۹	شعر و نثری که سجع در آن به کار می رود نامیده می شود.	۰/۲۵
۲۰	عواملی که موسیقی لفظی را پدید می آورند می خوانیم .	۰/۲۵
۲۱	آنچه در تکرار اهمیت دارد جنبه موسیقایی و آوایی سخن است نه شکل	۰/۲۵
۲۲	در ابیات زیر واج آرایبی در کدام صامت و مصوت صورت گرفته است؟ (نشان دهید و شرح کوتاهی از این آرایه بنویسید). الف) خیزید و خز آرید که هنگام خزان است باد خنک از جانب خوارزم وزان است ب) خواب نوشین بامداد رحیل بازدارد پیاده را ز سبیل	۱/۵
۲۳	واژه آرایبی را در بیت زیر نشان دهید. پای استدالیان چوبین بود پای چوبین سخت بی تمکین بود	۰/۵

۱/۵	<p>سجع و انواع آن را در عبارات زیر نشان دهید.</p> <p>الف) ملک بی دین باطل است و دین بی ملک ضایع .</p> <p>ب) محبت را غایت نیست از بهر آنکه محبوب را نهایت نیست.</p> <p>پ) این دلق موسی است مرقع و آن ریش فرعون است مرصع.</p>	۲۴
۰/۵	<p>با واژه ی ((نماز)) سجعی بسازید که ارزش موسیقایی بالایی دارد. (در جمله به کار ببرید)</p>	۲۵
۱	<p>در بیت زیر (واج آرایبی - واژه آرایبی - سجع) را نشان دهید.</p> <p>من مانده ام رنجور از او ، بیچاره و مهجور از او گویی که نیشی دور از او در استخوانم می رود</p>	۲۶
	<p>تحلیل نظم و نثر</p>	
۰/۵	<p>ویژگی قلمرو زبانی ابیات زیر را بنویسید</p> <p>الا یا خیمگی خیمه فرو هل که پیشاهنگ بیرون شد ز منزل تبیره زن بزد طبل نخستین شتربانان می بندنند محمل</p>	۲۷
۱	<p>با توجه به ابیات زیر به پرسش ها پاسخ دهید .</p> <p>هر که می خواهد که از سنجیده گفتاران شود صبر بر جور فلک کن تا بر آبی روسفید قطره آبی که دارد در نظر گوهر شدن از کنار ابر تا دریا تنزل بایدش</p> <p>بر زبان بند گرانی از تامل بایدش دانه چون در آسیا افتد تحمل بایدش</p> <p>الف) در ابیات بالا یک ضرب المثل پیدا کنید و مفهوم آن را بنویسید. (۰/۵) ب) یک کنایه و یک تشخیص در ابیات بالا پیدا کنید. (۰/۵)</p>	۲۸
۰/۵	<p>در خوانش دقیق شعر زیر به چه نکاتی باید توجه کرد؟</p> <p>نهنگی بچه خود را چه خوش گفت به دین ما حرام آمد کرانه به موج آویز و از ساحل پرهیز همه دریاست ما را آشیانه</p>	۲۹
۰/۵	<p>در عبارت زیر دو ویژگی ادبی پیدا کنید و بنویسید.</p> <p>دیدم که نصیحت نمی پذیرد و دم گرم من در آهن سرد او اثر نمی کند، روی از مصاحبت بگردانیدم و قول حکما کار بستم.</p>	۳۰

۱	<p>با توجه به حکایت به پرسش ها پاسخ دهید .</p> <p>روزی شخصی پیش بهلول بی ادبی نمود. بهلول او را ملامت کرد که چرا شرط ادب به جا نیاوردی؟ او گفت : چه کنم؟ آب و گل مرا چنین سرشته اند. گفت: ((اب و گل تو را نیکو سرشته اند اما لگد کم خورده است.))</p> <p>الف) ویژگی فکری حکایت را بنویسید.(۰/۵)</p> <p>ب) دو مورد ویژگی ادبی آن را بنویسید.(۰/۵)</p>	۳۱
۰/۵	<p>با توجه به متن به پرسش ها پاسخ دهید.</p> <p>((الهی بهشت چون چشم و چراغ است ،بی دیدار تو درد و داغ است. طالب دنیا رنجور و طالب عقبی مزدور و طالب مولا مسرور.))</p> <p>الف) چه نوع نثری است؟(۰/۲۵)</p> <p>ب) یک نمونه واج آرایه پیدا کنید.(۰/۲۵)</p>	۳۲
۲۰	جمع نمره	موفق و پیروز باشید

نام دانش آموز:	وزارت آموزش و پرورش	راهنمای تصحیح درس: علوم و فنون
نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش مازندران	نوبت: اول
نام آموزشگاه:	اداره آموزش و پرورش شهرستان بابل	تاریخ امتحان: ۱۴۰۲ / ۱۰ /
ساعت شروع: صبح	نام دبیر: خانم طاهر نژاد	مدت امتحان: دقیقه
پایه: دهم	رشته:	تعداد صفحات: صفحه

ردیف	راهنمای تصحیح	بارم
۱	الف) درست ب) نادرست	۰/۵
۲	ب	۰/۲۵
۳	متن	۰/۲۵
۴	خوانش - شناسایی و استخراج نکات زبانی (یا بقیه موارد)	۰/۵
۵	هخامنشی - میخی	۰/۵
۶	پس از ورود اسلام به ایران زبان فارسی تحول تازه ای را پشت سر گذاشت و با بهره گیری از الفبای خط عربی به مرحله جدیدی گام نهاد که بدان فارسی نو یا دری گفته می شود.	۰/۵
۷	قرن چهارم با دولت سامانی	۰/۵
۸	فردوسی	۰/۲۵
۹	ساده و روان	۰/۲۵
۱۰	الف) محمد بن جریر طبری ب) ابوعلی بلعمی	۰/۵
۱۱	هجاء	۰/۲۵
۱۲	س-ر-د ۳ صامت ث-و ۲ مصوت	۱
۱۳	۴ هجاء	۰/۲۵
۱۴	الف) صامت ب) مصوت پ) صامت ت) مصوت	۱
۱۵	الف) وزن و آهنگ کوبنده و کوتاه ، بار حماسی فضای شعر را غنی تر می سازد (وزن و آهنگ با محتوا هماهنگی دارد). ب) فضای عاطفی حاکم بر شعر ملایم و اندرزی و نصیحت گرایانه است.	۱
۱۶	تا ر ن ج ت ح م ل ن ک ن ی _ _ U _ _ _ U _ _ _ U	۱

۱۷	ب لم آ را م چن قوی سیس بک بار ب نر می برس ر کا رون ه می رفت
۱۸	متوازی
۱۹	مسجع
۲۰	بدیع افضل
۲۱	نوشتاری واژگان
۲۲	الف)صامت خ ۰/۵ ب)مصوت - کسره ۰/۵ واج آرایبی : تکرار یک واج (صامت - مصوت)در سخن است به گونه ای که بر موسیقی و تاثیر آن بیفزاید.۰/۵
۲۳	در واژه ((چو بین))
۲۴	الف) باطل-ضایع => سجع متوازن ۰/۵ ب)غایت-نهایت=> سجع مطرف ۰/۵ پ) مرقع- مصرع => سجع متوازی ۰/۵
۲۵	نیاز:هر جمله درستی بچه ها نوشتند.
۲۶	در واج م واج آرایبی در واژه از واو واژه آرایبی در واژگان مهجور -رنجور و دور => سجع
۲۷	۱-به کارگیری لغاتی چون فروهل ، خیمگی،محمل ۲-فراوانی ساخت های ترکیبی - پیشاهنگ،تبیره زن،شتربانان و هر مطلب درست دیگر
۲۸	الف)دانه چون در آسیا افتد تحمل بایدهش =>صبور بودن در برابر مشکلات ب)قطره آب نظر دارد => تشخیص
۲۹	۱-نگاه کلی به متن از آغاز تا پایان ۲- انتخاب لحن مناسب
۳۰	دم=> مجاز از سخن آهن سرد=> کنایه
۳۱	فکری=> نگرش تعلیمی و حکمی دارد- در منشا آفرینش انسان تفاوتی وجود ندارد ولی تربیت متفاوت است . کنایه=> لگد کم خورده است . تضای در ادب و بی ادب
۳۲	الف) نثر مسجع ۰/۲۵ ب) واج (م) یا (ش) ۰/۲۵
۲۰	جمع نمره

اپلیکیشن درسی همیار

برنامه رایگان درسی همیار

تمام پایه ها

جواب کتاب ، تدریس و نمونه سوال

همیشه رایگان

برنامه همیار کاملا رایگان میباشد